

Zenekar. 22.45: Hírek. Hangverseny. 9.30: Hírek. 12.25: Hírek. — Időjárás. 2.45: Hírek. 4.45: Pontos időjelzés. Fővelők. 5.30: Operett. Orsíró tanfolyam. 7.30: Zongorahang. 10 órakor időjárás. Zenekar hangv. 22.10: Zene-

kar hangv. Fuvószene. Hírek. Szórakoztató zene. Zenekar hangv. Zenekar hangv.

Közzene. Ánczene. Amarazene. S hangv. Verseny. Gyár óra. Smetana: Titok című

mónikus hangv. Operett. 20.15: Szórakoztató zene. 23.45: Spanyol

20.40: Keringők és 7.30: Grammfón.

október 3. Opera.

Hangverseny. 9.30: Hírek. Időjárás. 5:30: Szórakoztató zene. 5.30: Hírek. 7.15: Kalmár Pál hangv. művészet válsága. Keringők. Utána pon- arás, hírek, majd ci-

Hegedűszonáták. 20.30: Ánczene. Tánzene. Szórakoztató zene. Ánczene. Tánzene. Kopin művei. Bolgár-est. Könyv és tánczene.

rdetések

10 szó 4 Lei
8 szó 8 Lei
4 szó 40 Lei
1 szó 3 Lei
6 Lei

ademiát végzett román ny keres írodai elhe- órákat adna román atikából. Cím a kiadó-

urda

védelgősk, cukrászok teli almát, diót, geszte detail mennyiségben szállít a Berger cuk-

6 bor kaphat József ut 45. (Vol-

jövedelmező, 10 évig más helyen fekvő 2 ház olcsón eladó. Cím-

26-án, szombaton d. esre kerülnek: butor- ények, disztárgyak. St- tófi ucca) 3.

telre jókarban levő pr- atalokat „Sürgős” jelleg-

XIV. ÉVF. * 224. SZAM
C1uj—Kolozsvar, 1931.
október 7 Szerda
5692 ÉV Thisri 28

Taxa postală
platite în numerar
No. 224.716-929

Ara 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
ucea) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

**KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK**
Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság politikai napilapja
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg
Kéziratokat nem küldünk vissza megörzésükre nem vállalkozunk

Vér és arany

Már Amerikából is kivándorol az arany. Az első eredmény: még egymillió munkanélküli, mert ez az arany tulajdonsága. Ha nyugodtan ül a Nemzeti Bank pincéjében, zavartalanul folyik a munka és az élet. Ha azonban hisztériás rohamokat kap és elindul vándoruttra, hogy más országok pincéjében és trezorjaiban keresen szállást magának, úgy omlanak össze a hatalmas gyárak és vállalatok, mint a kártyavárak. És száz meg százezer ember megint munka nélkül marad.

Vér és arany.
Az egész világ le van rongyolódva. Any-nyi földzini való van rajta, hogy száz év alatt sem készülne el vele Európa és Amerika valamennyi munkanélkülije. Ma-holnap meztelb és ruha nélkül marad mindenki és a gyárak mégis be kell csuk-ják a kapukat, — mert az arany így akarja.

Egy végláthatatlan és folyton zapo-rodó hadseregnek kiesik a szerszám a ke-zéből és egy maroknyi ember egyre gyűjti pincék mélyén az aranyakat.

Mit fognak felelni a sorvasztó tétlen-ségnek ezek a kényszerű hadseregei az el-jövendő generációknak, ha kérdeni fog-ják, hogy mit építettünk azokban az idők-ben, amikor fölösen volt munkakéz és arany is?

Egy arisztokrata, aki túlélt a francia forradalom rémnappjait, amikor megkérdez ték, hogy milyen nevezetes dolgokat mű-velt a forradalom alatt, csak annyit mon-dott:

— Életben tudtam maradni.
Ennyi az egész. Életben tudtunk ma-radni az arany örületének e szörnyű nap-jaiban. És nagyobb heroizmus ez minden háborúnál.

Biztosítási büntettek

Ha az általános leszegényedés roham-lépésben is közeledik kulminációs pontjá-hoz: egy vonatkozásban határozott gaz-dagodás észlelhető az európai közéletben. A biztosítási büntettek terén észlelhető ez a csodálatos fellendülés, mely egyben sí-vár és történelmi eseményekben felettébb bővelkedő korszakoknak egyik speciális je-lensége.

Igaztalanok volnának azonban, ha azt mondanánk, hogy ennek az új bűnügyi járválynak az emberi természet hirtelen való, katasztrófális leromlása az oka. Az emberi természet rossz és jó tulajdonságai korok, események és körülmények szerint nyomulnak előtérbe, vagy kényszerülnek visszavonulni.

Jelen korszakunk, a maga szörnyű bi-zonytalanságaival, gazdasági nyomorúsá-gával a morális krízist is minden vonalon felidézte. Nemcsak a legértékállóbbnak hitt pénznemek valutáris biztonsága in-gott meg, nemcsak az aranyfedezet illu-ziója ment füstbe, hanem a tisztesség va-lutája is devalválódott. Egyenes követ-kezményeként a gazdasági élet devalvá-ciójának.

A biztosítási üzletágat az emberi ter-mészetnek egyik igen erős vonása segí-tette ahhoz, hogy példátlan virágzást ér-hessen meg. Nevezetesen a biztonság utáni vágy, melynek kielégülése egyedül teszi elviselhetővé az életet. Az agkor esetére, az előre nem látott csapások ese-tére való anyagi biztosítás az, mely meg-őv bennünket a nyomorultul való elpusz-tulás és a megaláztatás borzalmaival.

Az egyre bizonytalanabbá váló élet, a máriól-holnapra felőrlődő egzisztenciák korszakában a biztonság az, a keresés annál fokozottabb, minél inkább nyilván-valóvá válik, hogy minden egyéni erőfe-sztés hiábavaló. Egy eresztékében meg-lazult, felőrlődő világ történelmi dinami-kája lők bennünket előre a legszörnyűbb bizonytalanság szakadéka felé.

A biztonság az, a már szinte mono-mániákus keresése a lélektani rugója az egyre gyakoribb biztosítási családoknak és a biztosítási összegek felvétele érdeké-

Egyenlő elbánásban kell-e része-síteni Németországot a leszerelésnél?

Az interparlamentáris konferencián a leszerelésről szóló határo-zati javaslat körül kiobbantak az ellentétek a német és az antant-delegátusok között

Bucuresti-Bukarest, október 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az interparlamentá-ris konferencia eddigi tanácskozásainak sima és zavartalan menetét ma váratlan összetűzés zavarta meg. A nézeteltérések a leszerelésre vonatkozó határozati javas-lat fölötti vita során akörül robbant ki, hogy a leszerelés tekintetében Németor-szág követelhet-e a maga számára egyenlő bánásmódot. A német delegáció energi-usan tiltakozott az egyenlőség elvének meg-tagadása ellen s már-már súlyos konflik-tusban csucosodtak a kedélyek, veszé-lyeztetve a konferencia sikerét, midőn egy román delegátus áthidaló javaslatának sikerült helyreállítani a bartságos atmosz-férát.

A vita során a német delegáció nevében dr. Schnee kérte a leszerelési konferenciá-hoz terjesztendő átiratban annak kihang-súlyozását, hogy az összes nemzetekkel szemben egyenlő bánásmód tanusítandó, a leszerelést egyformán és egyenlően kell végrehajtani valamennyi nemzettel szem-ben.

V. Pella román delegátus felhívja a kon-ferencia figyelmét arra, hogy a német de-legáció kívánsága ellentétben áll a népszö-vetségi szerződés 8-ik szakaszával, amely kifejezetten kimondja, hogy az államok kö-zött biztonságukat illetően különbséget kell tenni.

Machovszki lengyel delegátus magáéva teszi Palla álláspontját.

Loebe, a német delegáció elnöke csodál-kozásának ad kifejezést afölött, hogy az utolsó pillanatban ilyen súlyos kérdést vetettek fel, annak dacára, hogy az előző tárgyalásoknál e pont körül teljes egyön-tetés nyílt meg. A német delegáció sohasem fog belemenni abba, hogy eis-merje Németország inferioritását más ál-lamokkal szemben.

ben elkövetett gyilkosságoknak. Emberek, akik csak viszonylagosan normális körülmények között is — százszor meggondol-nák, hogy olyan büntetést kövessenek el, melynek megtorlása sokkal súlyosabb le-het, mint a tett elkövetésével járó kielé-gülés öröme: a mai viszonyok között meg-szédülnek és csálnak, gyilkolnak — a bi-ztonság biztosításáért.

A bűnök talaja nemcsak az emberekben van. A körülményekben is. A jóllakott nem lop, ha csak nem kleptománikus vagy született bűnöző. A biztosítási üzletet kötő fél nem vetemedik öngyilkosságra, csalásra, vagy pláne gyilkosságra, ha erre súlyos körülmények, nevezetesen gaz-dasági életlehetőségeinek gyors összerop-pánása nem kényszerítik.

A mai kor minden olyan bűnnek, mely az összeomló egzisztenciák erőszakos fenntartására, fondorlattal való megmentésére irányul, bőséges tápot ad. Az emberek általában nem anyagolok, de mai rosszá-ságukban kétségtelenül több van abból, amit a kor számlájának terhére kell írni, mint abból, amit eredendően magukkal hoztak.

Békegyűlés 1931-ben

Amíg csak nagy általánosságban és ékes szóvirágokban beszéltek, rendben ment minden. Szent volt a béke és az interparla-mentáris konferencia tagjai tökéletesen egyetértettek egymással — a frázisokban. Abban a pillanatban azonban, mihelyt va-lamelyik delegátus a frázisok szférájából a realitások talajára akart lépni, máris ki-tört a gyalázat.

Már a tegnapi gyanus mozgolódás volt

Dr. Winter cseh delegátus ugyancsak a román álláspont mellett szólalt fel.

Mircea Djuvara román képviselő kijel-enti, hogy a két álláspontot össze lehet egyeztetni. Javasolja, hogy a határozati javaslat hangsúlyozza ki a nemzetek egyenlőségének elvét, de egyben kívánja valamennyi állam biztonságának garantá-lását.

Djuvara javaslata alapján a határozati javaslatot áttették a szövegezési bizottság hoz, új megfogalmazás végett. Ezután a gazdasági bizottság jelentésére került sor, melyhez elsőnek báró Sztérynyi József ma-gyar delegátus szövegezt. Sztérynyi fő-leg a mezőgazdaság problémáival foglalko-zott, majd rámutatott arra, hogy Német-ország, Ausztria, Magyarország és Bulgá-ria igen súlyos pénzügyi nehézségekkel küzdenek, amelyek könnyen kiháthatnak a többi államok sorsára is. A mezőgazda-sági válság enyhítésével kapcsolatosan ja-vasolja, hogy az európai agrárállamok kép-viselői üljenek össze és közös megegyezé-sel limitálják termelésüket a reális szük-ségig. A színvonal arányában. Ugyancsak javasolja a gabonakiviteli prémiumok el-törölését.

Ezután beterjesztették a leszerelésről szóló határozati javaslatot. A javaslat fel-hívja az interparlamentáris konferencia delegátusait, hogy ezek kormányaik után igyekezzenek a jövő évben összeülő lesze-relési konferencián érvényesíteni azt az álláspontot, amelyet az interparlamentá-ris konferencia tett magáéva a leszerelés kérdésében. Ez az álláspont lényegében azt tartalmazza, hogy a leszerelésnél az egyenlőség elvét kell az egyes nemzetek-kel szemben érvényesíteni, a népszövetsé-gi paktum 8-ik szakaszának lehető figye-lembevétele mellett.

észelhető a padsorokban, amikor Sirovich amerikai delegátus arról beszélt, hogy a világgazdaság szanalása érdekében el kell engedni Németország hadiadósságait. A konferencia békeangyalának sehogysent-tett ez a propozíció, de Amerika iránti udvariasságból csak hideg hallgatással adtak kifejezést nemtetszésüknek.

Ma délelőtt azonban, amikor dr. Schnee német delegátus a leszerelésről beszélt, már kitört a nyíltszíni botrány. Mit is mondott dr. Schnee? Egy nagyon egyszerű és kézenfekvő dolgot. Azt, hogy a lesze-relést egyenlően kell végrehajtani minden nemzetnél. Vagyis, Franciaország szerel-jen le éppugy, mint Németország. A béke-szólamoknak ötnapos áradata után azt vár-ta volna az ember, hogy a konferencia tagjai lelkes ovációkkal fogadják ezt a javaslatot. De épp az ellenkezője tör-tént. A nagy békegyűlés hirtelen háborus fronttá változott, ahol gyűlölt ellenségek néznek farkasszemet egymással. A bárány bór lemállott a farkasokról. Különösen a kisanant békeangyalai voltak harcias ked-vükben és mutattak élénk ellenállást a né-met javaslattal szemben. Hogyisne, hiszen ez ellenkezőnek a versaillesi szentírás szel-lemével.

Igy néz ki egy prononszirozott békegyű-lés 1931-ben.

Pedig ha meggondolnák a delegátus urak, milyen kicsit nyom a már a latba, hogy Franciaország néhány ezerrel több, vagy kevesebb embert tart-e fegyverben, mint Németország. Sokkal nagyobb vesze-delmek és ellenségek leselkednek ma Eu-rópára, ellenségek, amelyek éppugy első-pörhetik a leszerelt Németországot, mint az állig felfegyverzett Franciaországot.

VILÁG TŰKRE

A világválság okai és megoldása

A nemzetközi kereskedelmi kamarák washingtoni kongresszusa után, ame-lyen a gazdasági válság képezte első-sorban vita tárgyát, a kongresszuson résztvevő angol delegáció kiváló köz-gadászokból és pénzügyi szakértőkből álló bizottságot alakított, amelyet meg-bíztak azzal, hogy terjesszen elő pon-tos jelentést a világon uralkodó gazda-sági depresszió okairól. Ugyancsak a bizottság feladatává tették annak ta-nulmányozását, hogy milyen intézke-déseket kellene foganatosítani Ang-liának az angol nemzetgazdaság hely-zetének megjavítása és a világgeres-kedelem fellendítése érdekében. A je-lentés elkészült és röviddel ezelőtt nap világot látott az „Economist” című gazdasági folyóiratban. A szakértők-ből álló bizottság jelentése a következő főbb pontokat tartalmazza:

1. A háboru utáni években a gazda-sági és pénzügyi egyensúly felborult a következő okok miatt: a) a mezőgaz-dasági, ipari és bányai termelés lehetőségeinek egyenlőtlen fejlődése. b) a nemzetközi tartozások, c) a fel-emelt vámtarifa d) az aranystokkók egyenlőtlen elosztása.

2. A háboru viselő államok norma-lis termelőtevékenységének akadályoz-tatása a termelés abnormis fejlődését idézte elő a semleges államokban. A háboru utáni években a háborus álla-mok termelési viszonyainak helyreál-lítása túltermelést idézett elő.

3. A nemzetközi tartozásokat javak átadásával kell kifizetni. A tartozások ilymódon való kifizetése elé azonban komoly akadályokat górdítenek a ma-gas vámtarifák. A rövidlejáratu köl-csönök segítségével történő fizetés pénzügyi bizonytalanságot idézett elő, minthogy esetleges váratlan hitelmeg-vonások állandó válságok előidézhetői lehetnek.

4. Minthogy a nemzetközi tartozáso-kat nem lehet árucserre, vagy külföldi befektetések útján rendezni, elkerülhê-tetlen volt az arany igénybevétele. Az abnormis aranykereslet azonban az arany árának emelkedését vonta ma-ga után, az arany drágulása pedig, mint ismeretes, az összes áruk árcsök-kenését eredményezte.

5. Az arany jelenlegi rossz elosztó-dásának oka egyrészt az, hogy a hi-telező nemzeteknek a nemzetközi tar-tozások kamatait és egyéb követeléseit ki kellett fizetni s a hitelező nem-zetek nem akarták a fizetéseket ter-mészetben elfogadni.

6. Egyes esetekben a túlzott bizosi-tékkövetelések befolyásolták a nem-zetközi ügyleteket az általános gazda-sági helyzet kárára. Más esetekben a hitelező, főleg a háboru következtében túlságosan gyorsan alakult át adóssá. A vámtarifális politika nemcsak, hogy nem segítette elő az általános haladást, de annak akadályá lett.

7. A hitelező nemzetek nem akarják elismerni a hitelezőknek azon kötele-ségét, hogy nem szabad megakadályoz-niok az adóst a fizetés lehetőségében. A hitelező nemzetek, amelyek jelentős kivitellel rendelkeznek, nem vetnek számot azzal, hogy nem tudják áruikat értékesíteni, ha nem támogatják a vi-

lágpiacot, akár mint vásárlók, akár mint investálók. Valamely hitelező nemzet számára a szabadon való eladás politikája inkompatibilis a vásárlás visszatartásának politikájával. E két ellentétes politika mellett való kártartás vonta maga után a világkereskedelem összeomlását.

8. A termelőképeség egyenlőtlen fejlődése és az aranystokkok egyenlőtlen elosztása az árak katasztrofális esését s ennek következményeképpen a világ depressziót vonzza maga után. Az ár-és felbillegette az egyensúlyt, az ipari cikkek értéke és a nyersanyagok értéke között. Ennek következménye volt a kereskedelmi tevékenység csökkenése és a munkanélküliség fokozódása.

9. Angliában különösen az árak esése, a kivétel érezhető csökkenését eredményezte, ami kedvezőtlenül befolyásolta az angol kereskedelmi mérleget.

10. Az angol kivétel mindaddig nem fogja visszanyerni helyét a nemzetközi kereskedelemben, míg a kiadások általános nívója nem fog lecsökkenni arra a pontra, amelyen egy termelésben, mint árban konkurrálhatni fog más ipari államokkal. Pillanatnyilag a kereskedelmi mérleg egyensúlyát csak a behozatal drasztikus redukciójával lehet helyreállítani, akár behozatali tilalom, akár pedig felemelt vámtarifák útján.

Eddig szól az angol szakértők jelentése, amely utolsó két pontjában Anglia speciális bajjaival foglalkozik. Konklúzióikban a szakértők azt javasolják, hogy Anglia hívjon össze nemzetközi gazdasági konferenciát. Ez a konferencia koordinálná az európai és tengeren túli vámtarifákat és ezáltal gyors fejlődést biztosítana a nemzetközi kereskedelemben. Sok újat az angol szakértők jelentése nem tartalmaz. A javasolt megoldásokról sem lehet azt állítani, hogy eredetiek volnának. Mindenesetre érdekes azon felismerés, hogy amennyiben a hitelező államok áruban is elfogadják volna követeléseiket, úgy az arany elosztásában nem következtek volna be a mai egyenlőtlenések, s az általános gazdasági és pénzügyi helyzet jóval kedvezőbb volna. Az áruban való fizetés viszont hátrébe szorította volna az aranyat, ha nem is lett volna egyértelmű az aranyvaluta felfüggesztésével. A hitelező nemzetek éppen azért követelték aranyat, mert ezen keresztül akarták a maguk gazdasági és pénzügyi hegemoniáját biztosítani.

Olcsó

Balzac és Dickens könyvek

- Balsac: Kispolgárok I-IV. kötet 125 L
 Balsac: Goriot apó I-II. kötet 70 L
 Dickens: Pickwick Klub I-IV. kötet 130 L
 Dickens: Odon ritkaságok boltja I-II. kötet 77 L
 Dickens: Nagy várakozások I-II. kötet 793 oldal 300 L
Az Atheneum olcsó könyvei
 Földi Mihály: Hamlet királykisasszony 264 oldal 51 L
 Mereskovszki: Örök utitársak 448 oldal 102 L
 Pirandello: Forog a film 220 oldal 68 L
 Pourtales: Liszt Ferenc élete 248 oldal 68 L
 Sztinyai Zoltán: Aranykarika kötet 84 L
 Sztinyai Zoltán Aranykarika (füzve) 54 L
 Sinclair Lewis: Wrenn urunk füzve 54 L
 Sinclair Lewis: Wrenn urunk kötet 84 L
 Julien Green: Adrienne füzve 54 L
 Julien Green: Adrienne kötet 84 L

Kaphatók az

az UJ KELET könyvosztályában az összeg és portóköltés előzetes befizetése mellett (bélyegben is), vagy utánvétellel.

A BRÁZAI sóborszesz 3 tulajdonsága:

jobb, olcsóbb és ami a fő hatásosabb!!

76.000 zsidó vándorolt ki Dél-Amerikába az elmúlt esztendőben

Newyork, október 6. A newyorki Hias a napokban tette közzé statisztikáját, amelyből kiderül, hogy amióta az Egyesült Államok bezárták kapukat a bevándorlók előtt, a zsidó bevándorlók tömegei a délamerikai államok felé orientálódnak.

Az utóbbi három évben Argentínába 26.187 zsidó vándorolt be, főleg Lengyelországból. Ugyanabban az időben 50 ezer zsidó telepedett le különböző dél- és középamerikai országban, mint Brazília, Uruguay és Cuba.

Párizs, október 6. A Párizsban működő Emigdirekt igazgatósága közli, hogy sikerült bevándorlási engedélyt

szereznie Rio de Janeiróba, olyan emigránsok számára, akiknek rokonai élnek Braziliában. A kivándorlók rokonai a Rio de Janeiróban Sao Paulóban és Porto-Alegróban működő Emigdirekt utján szerezhetik be a bevándorlási engedélyt. Az Emigdirekt igazgatósága felhívja a zsidó kivándorlók figyelmét arra, hogy a jövőben nem lesz módjában Rio de Janeiróba vagy az ország más városába érkezni ingyenjegyeket kiutalni. Akik tehát Braziliába emigrálnak, ne csak hajójeggyel lássák el magukat, hanem vigyenek pénzt rendeltetési helyükre való továbbutazáshoz is.

A Banca Nationala helyzete a font értékcsökkenése után

A Nemzeti Bank szept. 26-iki jelentése

Bucuresti-Bukarest, október 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). A font árcsökkenésének napján Argetoianu pénzügyminiszter nyilatkozatot adott, amelyben kijelentette, hogy a font megingása nem fogja éreztetni hatását a román pénzügyi piacra. Argetoianu akkori higgadt és megnyugtató nyilatkozata a legjobb hatást keltette egy a belföldön, mint a külföldön. Hogy a román piacon az angol válság következtében nem támadt katasztrofális pánik, az nem kis mértékben Argetoianu nyilatkozatának köszönhető.

A gazdasági világ nagy érdeklődéssel várta a Banca Nationala szeptember 26-iki jelentését, mint az elsőt, amelyet az angol válság után hoz nyilvánosságra a Nemzeti Bank. A legutóbbi, szeptember hó 19-én közölt jelentés az angol font bukása előtti napon került nyilvánosságra. A Banca Nationala legutóbbi jelentése igazolni látszik Argetoianu akkori nyilatkozatát. A Banca Nationala aranystokja 150 millió lejre csökkent (10.643 millió lejről 10.485 millió lejre). Argetoianu akkori nyilatkozatában 120 millió lejre becsülte a fontválsággal Romániában beállható értékcsökkenést, amennyiben a fontot 100 francia frankon stabilizálták. A font stabilizációja megközelítően Argetoianu feltevése szerint történt és így a 150 millió aranystokbeli értékcsökkenés a font megingása

következtében állhatott elő.

Egyébként az exportnak a devizabizonytalanság miatt beállott stagnálása következtében a Banca Nationala a devizaigényeknek fokozottabban kellett eleget tennie, hogy a piac egyensúlyát megtartsa. A devizastokk értékesítése azonban alig másfél százaléka a fedezeti stokknak s így ez nem befolyásolhatta a lej értékét. Ezt bizonyítja a stókk és az angazsmánok közötti arány feljavulása. Ez az arány 37.42-ről 37.72-re javult, amelynek magyarázata részben a pénzforgalom csökkenésében is keresendő (21.900 milliótól 21.861 millióig). Az egyéb folyószámlák is csökkenésben vannak, így érzékenyen csökkent a hitelezői folyószámla 1440 millióról 1196 millióra.

Szeptember 19-től szeptember 26-ig a váltótárca 33 millióval növekedett, míg a címletekre folyósított előlegek változatlan számot mutatnak. Az államnak a Banca Nationalával szemben fennálló adóssága még ma is kétféle, de néhány nappal ezelőtt a pénzügyminisztérium úgy diszponált, hogy az államadósság terhére naponta 25 milliót fizessenek be a Banca Nationalához. Amennyiben ez megtörténik a hátralevő három hónap alatt az állam teljes egészében rendezheti fennálló tartozását.

Az Emberi Jogok Ligája megmozdult, egy az Ördögzigetre száműzött német kalandor érdekében

Párizs, október 6. A francia bűnösök internálóhelyén, az ugynevezett Ördögzigeteken senyved egy fogoly, akinek éppen úgy nincs neve, mint az Ördögzigetek többi lakójának. Az elítéltek, akik odakerülnek, csak számot kapnak, amelyet egész éltükön át viselnek. A fogoly, akinek az érdekében most megmozdult az Emberi Jogok Ligája, az 50.321-es számot viseli. Düsseldorfban egy kis polgári lakásban azonban a „mi Józsikánk”-nak nevezik az 50321-es foglyot és megingathatatlan bizalommal várják haza.

Az Ördögzigetek foglya Düsseldorfból indult el kalandos pályájára. Klemm Józsefnek hívják, s most harminnyolc éves. Az iskolai elvégzése után irnok lett egy ügyvédi irodában, majd huszéves korában bevonult. Közben kitört a háború és Klemm József családjá évekig nem kapott hírt a hadbavonult fiuról. Csak sokkal később tudták meg, hogy Klemm József megszökött a német hadseregből, de soha nem derült ki, hogy mi volt ennek a szökésnek az oka. Csak sejteni lehet, hogy lány van a dologban, aki-

Mindjárt a tanév kezdetén figyelje meg gyermekét,

ha írás-olvasásnál a gyermek nyomkodja a szemét, vagy nagyon közel hajol az írás felé, — vizsgáltsa meg a gyermek szemét szemorvossal. Az előírt szemüvegek előnyösen beszerezhetők

Run Mátyás Flia szaküzletében (C.U.J., Calea Victoriei 2.)

nek Klemm szívét ajándékozta és almiatt otthagyta csapattestét. Jóval háború befejezése után a Düsseldorfban lakó szülei levelet kaptak a szökevényről, amelyben bejelenti, hogy belépett a francia idegenlégióba, ahol megtalálta a boldogulását, elismerték bátorságát és nemcsak sergentsnek léptették elő, hanem többizben kitüntetést is kapott.

Az érintkezés a család és légió katonája között nem sokáig tartott, mert Klemm az idegen légióból is megszökött és egyenesen Abd el Krim táborába ment, aki ebben az időben heves harcokat folytatott a francia csapatok ellen. A németfiatalember először Abd el Krim sofförje lett és bár az volt a vágya, hogy visszatérjen hazájába Németországba és bizonyára ezért, iszökött meg a légióból, ott kellett maradnia Abd el Krim táborában. Itt csakhamar karriert csinált. A riffkabilok nemcsak a bátorságáért becsülték meg, hanem felismerték szervezőképességét s Klemm a sofförsegből gyorsan avanszált. Először személyi adjutánsa lett Abd el Krimnek, majd vezérkari főnök és tüzérségi főparancsnok lett. Emellett volt azonban pilóta és tolmács is. Ő tárgyalta azokkal a külföldi fegyverszállítókkal, akik puskákat, gépfegyvereket adtak el a riffkabiloknak.

Erdemei elismerésül Abd el Krim aki nem szokot kitüntetésekkel és érdemrendekkel adni, kedveve feleségét ajándékozta Klemmnek aki közben átért a mohamedán hitre.

Abd el Krim és a riffkabilok napja azonban csakhamar leáldozott, a franciák bekerítették és elfogták a kabilok hadseregét. Klemm József elmenekült a hegyek közé, azonban a német herceg fejére a franciák nagy váltságdíjat tűztek ki és az éhség és árulás végre is a franciák kezébe adta a német kalandort. A francia haditörvényszék Klemmet halálra ítélte. A vád ellene hazaurulás és szökés volt. A hü riffkabil asszony elkísérte férjét a fogházba és csak akkor távozott el a marokkói börtön tájáról, amikor a franciák erőszakkal elzavarták. A fogságból többször írt Klemm Düsseldorfban lakó édesanyjának és az anyja akcióindított szabadonbocsátása érdekében. A német követség közbenjárására a halálos ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatták át és Klemm Józsefet Cayennébe, az Ördögzigetekre deportálták s itt éli az 50.321. fogoly egyhangú szomorú életét.

Az Emberi Jogok Ligája most magáévá tette Klemm édesanyjának kérését és több száz aláírással kérvényt nyújtott be a francia kormányhoz, amelyben hivatkozik arra, hogy Klemm becsületes harcos ellenfél volt és kérte, hogy bocsássák a fogságból szabadon.

A Zsidónő Szakácskönyve

1000-né több kitünő recept. A közel 400 oldalas, szép kiállítású vászonötéses könyv

ÁRA: 300 LEI

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

ÉRDEKESSEN AZ UJ KELETBEN

Műfestés, vegytisztításban, úgy kivitel mint olcsóságban **CZINK** cég vezet!!!

Sohsem voltam antiszemita s nem lehetek az márcsak Heine kedvéért sem"

Goga Octavian beszél a költő és politikus dualizmusáról, oroszországi emlékeiről, a bolsevizmusról és az antiszemitizmusról

A volt belügyminiszter érdekes emlékei az orosz forradalomról. Miért nem lehet leszámítani a francia-román barátság váltóit

Bucuresti-Bukarest, október 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Dimineata mai számban igen érdekes beszélgetést közöl, melyet a lap munkatársa: Brunea-Fox folytatott Goga Octavian volt belügyminiszterrel. Az újságíró meglátogatta Gogát császári kastélyában s a volt belügyminiszter meglepő nyíltsággal nyilatkozott életéről, beszélgetés során szóba került az a kérdés, hogyan győzte le Gogában a politikusi költőt. A volt belügyminiszter így válaszolt:

Várom az új generáció felnövekedését

— Az én életem végig küzdelmes volt. A román nép jogainak igenlésében talán a felsőbb akarat végrehajtója voltam. Midőn kitört a világháború, az első pillanatban éreztem, hogy elérkezett a döntő pillanat. S levontam ennek összes következményeit. Amióta ismerem magam, általában élt bennem a politika és az irónia dualizmusa. Egy uton haladtak, egy úton cél felé. De sohasem vesztettem el a reményemet, hogy eljön a nap, midőn kiszakíthatom magam politikai elfogultságomból, kimenekülhetek és visszavonulok első szerelmemhez. A háború idején azt hittem, hogy a béke első napja lesz az, midőn az általános örömben visszavonulhatok és senkivel nem látva megkomponálhatok egy verset. Az új államélet azonban nagy egzisztenciális problémákat vetett fel, amelyekkel szemben nem maradtam tétlen. Nem látja-e, hogy bizonyos tekintetekben az erkölcsi láncok még erősebbek Erdélyben? Időre van szükség, hogy elmuljanak a mult emlékei. Politikai ellenfeleim gyermekeivel jól meg fogom tudni értetni magam. Várom az új generáció felnövekedését.

Goga emlékei az orosz forradalomról

A következőkben Goga az orosz forradalomról beszélt, amelynek emlékeit szívesen idézi. Egészen közelről látta:

— 1918-ban a németekkel történt békekötés után elhatároztam, hogy elhagyom az országot. Párizsba készültem. Megnövesztettem szakállamat s hamis utlevelet szereztem magamnak, amely George Oprescu jasi kereskedő nevére szölt. Ma is meg van még. Szenzációsan hasonlítottam új külsőmben Miklós orosz cárhoz. Szentpétervárra akkor csöppentem, midőn megkezdődött a terror korszaka. Uritzki népbiztos megöletésével. Finnországba szereztem volna átkerülni... Veszedelmes terv: mindenütt kémei, a határok szigorú őrizet alatt s azok az emberek, akikre számítottam: az erdélyi önkéntesek, bolsevizálódtak. Elmentem a román követségre. Kihalt volt... Két erdélyi katonát találott ott, megmondom nekik, hogy Oprescu kereskedő vagyok s hogy a román kormány Stockholmba küldött bizonyos áruk után. A két katonát rövid tanácskozás után úgy határozott, hogy segíteni fognak. Elkísérték a határig, ahol egy másik hamis utlevél segítségével sikerült Finnországba átjutnom.

— Szentpétervári tartózkodásom alatt történt. Az erdélyi román önkénteseket ke-restem, akik az orosz hadseregben harcoltak a monarchia ellen. Hallom, hogy egy klubban román tiszték tartózkodnak. Elmegyek oda s csakugyan találom hét honfitársat, akik nagy figyelemmel hallgatnak egy előadást. Félrehívom őket, megmagya-

razom, hogy azért jöttem, mert vissza akarom őket vinni az országba. Meghallgatnak, aztán rám mordulnak: „Tudja meg Goga ur, hogy velünk hiába próbálkozik. Mi a bolsevikiekkel tartunk. Jó lesz, ha minél hamarabb elhagyja a helyiséget.”

Találkozás Honegaru ural Szentpéterváron és Bukarestben

— Csodálkozva nézek rájuk s próbálom megmagyarázni a dolgokat. Meg sem akartak hallgatni. Egyszer csak kiválik egy közülük és félre von. „Goga ur, a többieknek fogalmuk sincs arról, hogy mit akarnak. Azt mondják, hogy bolsevikiek s azt se tudják, hogy mi az. Én igazán bolsevik vagyok.”

— S nehogy valami bajom történjék, meghívott házába, megvendégtet és egy éjszaka szállást adott. Eltelt néhány év azóta. Kultuszminiszter voltam, midőn bejelentenek egy Honegaru nevű egyént. Felismertem. Az én jötevőm volt. Panaszkodott, hogy átszökve Romániába, az itteni hatóságok állandóan molesztálják és be akarják csukni. Erkölcsi bizonyítványt kért tőlem.

— Még mindig bolsevik? — kérdeztem. — Igen — felelte ösztöntén. — Minthogy éppen dél volt, meghívtam magamhoz ebédre az Enescu-étterembe. Másnap Argetoianu, aki belügyminiszter volt, a következő szavakkal fogad. „Mondja csak Goga, kivel ebédelt maga tegnap

az Enescuban? A sziguranca ágensei borzalommal jelentették nekem, hogy az asztalánál egy közismert bolsevik ült...”

— A mai Oroszországról került szó.

Goga a mai Oroszországról

— Oroszország ma az egyetlen hely — mondotta Goga —, ahová elmennék, hogy a helyszínen tanulmányozzam a terepet. A legnagyobb mértékben érdekel. Felesleges hozzátennem, hogy mint megfigyelő, mint érdeklődő mennék. Mert közöttem és köztük mély szakadék van. Engem a bolsevikiektől az ő antiintellektuális fel-fogásuk választ el. A bolsevizmussal nem hozott magával az emberiség számára intellektuális hozományt, amely gazdagította volna a kultúrincsek tárházát. Ezzel szemben lerombolt mindent, ami kulturmű volt. Fej helyett a kéz apoteizusát vallják és egy lélektelen gépiességbe gyömöszölték bele a tömegeket, amelyeket a kizsákmányolók megvetésével kezelnek. Megismerkedtem Párizsban a hírhedt Boris Savinkovval, a legnevesebb orosz forradalmárok egyikével. Komoly intellektuel, tehetséges író. Bombamerényletek, gyilkosságok és hasonló igazolták meggyőződésének eklatáns voltát. És mégis kénytelen volt elmenekülni Oroszországból. Megkérdeztem, mi a véleménye a bolsevikiekről? Azt felelte: „Nem azért tettem kockára az életemet Sergey herceg megölésével, hogy néhány tirannus ismét

bilincsekbe verje a szabadságot.

És a napi politika

A beszélgetés ezután politikai problémákra terelődött. Goga megerősítette a néhány hónappal ezelőtt az Adeverulnak adott nyilatkozatát: Románia prerevolucionárius időkben él. Fájdalmas megállapítás, különösen, ha tisztában van az ember azzal, hogy a felelős tényezők nem csináltak, még csak nem is próbáltak valamit csinálni a helyzet megjavítása érdekében.

— Meggyőződtem arról — mondotta Goga —, hogy az uralkodó osztályunk nem áll történelmi hivatásának magaslatán.

— Röviddel ezelőtt Párizsban jártam. Alkalmam volt többek között Brianddal is beszélni. S nem a legkellemesebb impressziókkal tértem vissza. Sajnálatlalt kellett megállapítanom, hogy a Franciaországgal való tradicionális kapcsolataink kellemetlen presztizsének zenitjén áll, midőn leszámíthatóknak egy évszázados francia barátság váltóit.

Az újságíró felemlíti, hogy Gogát antiszemitizmussal szokták vadolni.

„Már csak Heine miatt sem lehetek antiszemita“

— Ezek a vádak teljesen alaptalanok — válaszolta Goga. Nem vagyok antiszemita. A antiszemita doktrina fajgyűlöltre támaszkodik. Engem pedig sohasem kalauzolt a gyűlölet vallása. Tulsgósan sokat harcoltam a szabadságért, semhogy elnyomó lehetnék. Sohasem hirdettem anti szemita harci programot. A nemzeti eszmé hive vagyok és voltam, ezt az eszmét tekintem állami strukturánk alapjának. Mint kultuszminiszter a kultusz törvény előkészítésénél nem adtam okot a zsidóknak az elégedetlenségére, mint ahogy ez egy hasonló törvénytől egy olyan kormánytól történt meg, amely a zsidók barátságát adta ki magától. Amíg belügyminiszter voltam és a közrend védője, nem történtek antiszemita excessusok. Valom, hogy a zsidók számára is biztosítani kell azokat a jogokat, amelyeket az alkotmány s a békeszerződések a polgároknak nyújtanak.

— És nem is lehetnék antiszemita — fejezte be nyilatkozatát Goga — már csak kedvenc költőm: Heine kedvéért sem.

Ujabb valutakorlátozások, pánikhangulat, a font további esése jelzik a pénzügyi világhozzászólások kimélyülését

Aranyigazolványokat fog kibocsájtani a Nemzetközi Fizetések bázei bankja?

Párizs, október 6. A világ minden tájáról beérkező újabb jelentések a világváltság újabb mélyüléséről, a pénzügyi és ipari nehézségek újabb komplikációiról számolnak be. Az erre vonatkozó újabb jelentéseket, beérkezésük sorrendjében alant közöljük:

Newyorkban számítanak arra, hogy az amerikai jegybankoktól további 3-400 millió dollár értékű aranyat fognak külföldre szállítani.

A londoni Times azt hangsúlyozza, hogy Amerika elveszítette akár egymillió dollár értékű aranyát is anélkül, hogy ennek komolyabb következményei mutatkoznának.

Washingtonban viszont attól tartanak, hogy az aranyexport el fogja érni az amerikai államháztartás másfélmilliárdos deficitjének értékét, aminek közvetett hatásaként a bérek újabb leszállítására irányuló törekvés és esetleg a munkanélküliség további emelkedése fognak jelentkezni.

Newyork, október 6. Beavatott pénzügyi körökből származó információk alapján a lapok azt írják, hogy a Federal Reserve Bank megbízottja a Nemzetközi Fizetések Bankjának Bazelben tartandó igazgató tanácsi ülésén tervet terjeszt elő aziránt, hogy Amerika és Franciaország jegybankjai nyújtsanak 1 milliárd dollár értékű kölcsönt a pénzügyi rendelkezésére

abból a célból, hogy ezt a nehézségekkel küzdő jegybankok részére közvetítse. A Nemzetközi Fizetések Bankja az egymilliárd fedezet alapján aranyigazolványokat bocsátana ki s ezeket továbbítaná a jegybankokhoz.

A milliárd dolláros kölcsönt Amerika kétharmad, Franciaország egyharmad arányban jegyezni.

London, október 6. A londoni Rotschild-bankház közölte a jegybankkal, hogy Brazília a súlyos pénzügyi helyzetre való tekintettel nem tudott elegendő mennyiségű idegen valutát szerezni s így nem is tett eleget október elsején a bankházzal szemben még régebben vállalt kötelezettségeinek.

London, október 6. A hollandi forint és az észak-európai országok valutái tegnap a nemzetközi pénzügyi piacokon estek. Tokiói jelentés szerint a japán kormány is devizaforgalmi korlátozásokat léptetett életbe. Egyidejűleg a francia pénzügyi piac is nyomott a hangulat. A nagy- és kisbankok egyaránt érzik a válság következményeit.

Prága, október 6. Az életbeléptetett valutakorlátozási rendelet értelmében cseh-szlovák bankjegyeket 10.000 koronán felüli értékben csak kormányengedéllyel lehet külföldre kivinni. Ugyanaz a személy havonta postautalványon sem küldhet 10 ezer koronánál nagyobb összeget

külföldre. A rendelet a dél-amerikai és észak-európai valuták, továbbá a török font, pengő, osztrák shilling kivételével kötelezi a valutabirtokosokat összes valutáik beszozáltatására is.

Newyork, október 6. Az értéktőzsdén 16 év óta nem jegyzett alacsony árfolyamokon zárultak a vezető papírok értékelései is. Az ideges hangulatot fizetésképtelenségekről kolportált hírek és a font sterling újabb áresése okozta.

London, október 6. Helsin ki jelentés szerint a finn köztársasági elnök rendeletet adott ki, amelyben devizakorlátozásokat léptet életbe és megtiltja a finn márka külföldre kivitelét.

Bécs, október 6. A postaigazgatóság a Belgium, Csehszlovákia, Franciaország és Svájc felé irányuló postautalványforgalmat megszüntette, mert beigazolást nyert, hogy valutaspekulánsok utalványok útján visszaéléseket követtek el.

Olcso könyvvasár!

- Benamy Stndor: Kajitt 30 lej
Kintemaerkes Váitot elúlfogat 66 lej
Cocteau A párizsi fiu 66 lej
Miklós Jenő: Madárka 66 lej
Szilágyi András: Az új pásztor 95 lej
Komor: Fischmann S. Utoda 190 lej
Paul Busson: A szegény Dronté élete
Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában

időno
skönyve
00 LEI

át a z
nyvosztályában
Z UJ KELETBET
ég vezet!!!

ÁTMENETI KABÁT
RAGLAN Ia FLAUSCH
M. NEUMANN
ruhaáruház Cluj, Piața Unirei 14.
Lei 1700 és feljebb
Lei 3000 és feljebb

Dr. Hirsch Gyula vallomása az Egyesült Bank bukásának ügyében

Mindenről kimerítő és alapos felvilágosításokkal szolgált a bankigazgató. Ma reggel dr. Semlyén Hugó kihallgatásával folytatódik a tárgyalás

Cluj-Kolozsvár, október 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Egyesült Közgazdasági és Jelzálog Bank bünperének folytatásának tárgyalását kedden reggel 9 órakor nyitotta meg Motoc tanácselnök. A tárgyalás megkezdésekor Blatt Ignác folytatta hétfőn megkezdett vallomását. A volt bankigazgató azonban ezúttal sem tudott részletes felvilágosításokkal szolgálni a bank ügyvezetését illetően és több ízben is hangsúlyozta, hogy a bank ügyvezetésébe nagyon kis mértékben folytathat csak be.

Blatt Ignác vallomása délelőtt 11 óráig tartott, amikor is a tárgyalást felfüggesztették. Ezután került sor dr. Hirsch Gyula kihallgatására, akinek vallomását általános érdeklődés előzte meg. Dr. Hirsch Gyulát, miután vallomása előreláthatólag hosszabb időt kellett igénybe vegyen, Motoc elnök székkel kínálta meg és a bankigazgató egész idő alatt ülve tette meg vallomását. Dr. Hirsch Gyula az előtte levő vádiratból kisérte figyelemmel az elnök által feltett kérdéseket, amelyekre magyar nyelven felelt. Motoc elnök magyarul ismételte el a bankigazgató válaszait és aztán diktálta be azokat románul jegyzőkönyvbe.

Dr. Hirsch Gyula részletesen, kimerítő felvilágosításokkal szolgált a vádirat által felsorakoztatott pontok nagy részéről és este nyolc óráig tartó vallomásaiban izelítőt adott alapos gyakorlati és elméleti képzettségéről. Vallomástételénél egyébként segítségére volt Motoc elnök, aki európai modorban és tapintatossággal vezeti a tárgyalást.

Vallomása elején dr. Hirsch Gyula elmondta, hogy a banknál mindenre kiterjedő hatásköre nem volt. Így például nem disponálhatott önállóan a legkisebb tranzakciónál sem és még 500 lej erejéig sem volt kiutalási joga. Főképpen a Heinrich-szappangyár ügyeit intézte, melynek igazgatósága élén működött. A fizetésképtelenség után azonban részletesen tanulmányozta a bank könyveit és levelezését és ezeknek alapján tud részletes vallomást tenni a vádiratban felsorakoztatott pontokra vonatkozólag.

A fizetésképtelenség miatt nem fizehettük ki a teljes alaptőkét

Motoc elnök ezután sorra olvassa fel a vádirat egyes pontjait. Az alaptőkeemelési körülményeiről az igazgató a következőket mondotta:

— A vádiratnak az a beállítása, mintha a bank elleplezni akarta volna hogy alaptőkéje lejegyzett összegei nem folytak be, nem felel meg a valóságnak. Amikor az igazgatóság elhatározta, hogy az alaptőkét 6 millióról 8 millióra emeli fel, rövid időn belül a két milliós részvényesteket már le is jegyezték. Az értékek befizetésére a végleges határidő 1927 július 27 volt, amikor is a lejegyzett összegek be is folytak volna a bankhoz. Közben azonban bekövetkezett a fizetésképtelenség

Ha azt akarja,

hogy az UJ KELET, az erdélyi zsidóság egyetlen organuma, zavartalanul teljesítse kötelességét

ILZESSÉ pontosan előfizetését!

és az ezt követő csőd s eddig az alaptőkéből csak 700.000 lejt fizettek be. Igazolja ezt az is, hogy a Banca Nationala egyik igazgatója, ki 40 ezer lejt jegyzett az alaptőkeemeléskor a bank fizetésképtelenségének nyilvánosságára hozatala után befizette a 40 ezer lejt.

A két bank könyvvezetése

— Igaz-e — hangzott a következő kérdés —, hogy a Jelzálog Bank és Közgazdasági Bank fúziója után a bank nem vezetett külön könyveket a két pénzügyi részére, mint ahogy azt a törvény előírja?

Dr. Hirsch Gyula: A fúzió után az én rendeletemre a két bank részére külön könyvvezetés történt. Ez a rendszer négy hónapon keresztül folyt, amikor valakinek az elnézése folytán a könyveket nem vezették külön. Lehetséges, hogy erre valaki rendeletet adott, ez azonban nem én voltam.

Az Anglo bankkal szemben fiktív tétel

Elnök: A bank 1927 július 1-én egy 1.236.842 lejes követelést mutatott ki az Anglo bank nagyváradi fiókjával szemben, holott ez a követelés nem állott fenn. A vád szerint ez a tétel még a fúzió előtt, a Jelzálog Banknál is fiktív volt.

Vádlott: A tétel nem volt fiktív, legfeljebb csak a szakértők nem jöttek nyomára. Ez az összeg teljes egészében váltókkal volt fedezve a banknál. Nagyon valószínű, hogy a vizsgálat folyamán ezek a váltók összekeveredtek a bank többi váltóival és ezért a szakértői vizsgálat nem találta meg a nyomát.

A fedezeti váltók

Az elnök ezután a fedezeti váltók kérdésében tett fel kérdéseket. A vádirat több olyan esetről tud, hogy a banknál elhelyezett fedezeti váltókat forgalomba hozták. Dr. Hirsch Gyula elmondta, hogy folyószámlákat a bank csak váltófedezet ellenében nyitott. A komitensekkel minden egyes esetben megegyezés történt, hogy a váltókat a bank leszámláolhatja. A bank, mikor egy ilyen módon elhelyezett váltót forgalomba hozott, arról értesítette az ügyfelet. A váltót a folyószámla elszámolás során a bank rendezte.

A délelőtti tárgyaláson dr. Hirsch Gyula még vallomásának felét sem tehetette meg. Egy órákor függesztette fel a tárgyalást Motoc tanácselnök és dr. Hirsch Gyula kihallgatása délután félőtkor folytatódott. Ekkor a devizaüzletekkel kapcsolatban hangoztatott vádakra került sor, melyekre dr. Hirsch Gyula kimerítő vallomásokkal szolgált. Itt is hangsúlyozta, hogy a devizaüzletekbe nem folyt be, de a fizetésképtelenség után áttanulmányozta a könyveket és ennek alapján tud részletes felvilágosításokkal szolgálni.

A Mercur dollárhitele

Az elnök a Mercurral kapcsolatos tranzakciókról tett fel kérdéseket. A vádirat szerint a bank a Mercurt több tétellel terhelte meg, hogy hiányait elleplezze. Dr. Hirsch Gyula elmondta, hogy a bank a Mercurnak 26.000 dollár kölcsönt szavazott meg, amit azért fizettek ki dollárban, mert az akkori viszonyok között nem lehetett lejt kapni. Ezt az összeget különböző bankoktól vették fel. Így a Mercur valóban tartozott a banknak. A banknak a Mercur üzleteiből bekövetkező veszteségeit a Mercur számlájára írták.

Mi történt a devizatiltalom alatt?

Az elnök kérdéseire elmondta, hogy a devizatiltalom idején a kormány több nagy banknak, köztük a Banca Albinának is engedélyezte a devizaüzletek lebonyolítását. Az Egyesült Bank ekkor devizaüzleteit az Albinával együtt bonyolította le, majd mikor a devizaengedélyüket visszakapták, önállóan folytatták a működést. A devizaüzletekből származó három millió nyereség fedezete a tisztviselői túlfizetéseket és ebből részesült dotációkban a bank devizörje is.

Az egyik vádpont szerint a bank több, mint négy millióval károsította meg a

Banca Românească. Hirsch Gyula erre azt a felvilágosítást adta, hogy a Mercur mintegy tízmillió devizastokkért tízmillió lejjel tartozott a Banca Româneascănak, amit az Egyesült Bank átvett. Éveken keresztül a prolongálás után az Egyesült Bank az adósságokból a fizetésképtelenségig hatmillió lejt fizetett ki.

A posta hitelek

Ezután a vádiratban felsorakoztatott devizaátutalások körüli üzletekről ad felvilágosítást. Elmondta dr. Hirsch Gyula, hogy a dollár-üzleteket a Kiss Emil Bankhállyal bonyolította le a bank. A newyorki pénzügyi intézmény postahitele volt az Egye-

sült Banknak és az átutalások ennek terhére történtek. Nem felel meg a vádiratnak, hogy a Kiss Emil Bankhállyal külső csekket hamisak voltak. A Kiss Emil Bankház minden esetben honorálta az Egyesült Bank csekkjeit. A vádiratban felsorolt csekknek későbbi időpontban kibocsátott csekket a Kiss Emil Bankház leszámolt.

A vád pontjaira minden esetben pontos és kimerítő felvilágosítással szolgált dr. Hirsch Gyula, akinek kihallgatása fél órákor ért véget. A tárgyalást ma reggel 9 órákor folytatják, amikor kezdetét veszi dr. Semlyén Hugó kihallgatása.

A Magyar Nemzeti Bank hajlandó a romániai cégek követeléseit egyelőre ötven százalékban felszabadítani

Tizennyolcmilliárd román követelés ügyében interviu Grigorescu budapesti követ

Budapest, október 6. Grigorcea román követ napok óta a magyar-román exportterületek nehézségeinek elhárításáról tárgyal. A követ jelenleg Bukarestben tartózkodik és ott próbálja az áthidaló intézkedések szükségességéről meggyőzni az illetékes faktorokat.

Grigorcea egyébként a Magyar Nemzeti Banknál interviuált a romániai cégek magyarországi követeléseinek kiutalása tárgyában. A Magyar Nemzeti Bank hajlandó bizonyos előzékenységre, de tudni sem akar arról, hogy ezeket a követeléseket jelenleg teljes egészében felszabadítsa.

A romániai cégek magyarországi követeléseit 15—18 milliárdot tesznek ki.

A Nemzeti Bank Grigorcea interviuójára egyelőre hajlandó 50—50 százalékot felszabadítani. Miután Grigorcea és Popovics bankkormányzó között a tárgyalások még folyamatban vannak, ebben a kérdésben minden valószínűség szerint csak nyolc napon belül várható végleges határozat.

A határozatot különösen nagy izgalmossal várják az érdekeltek tüzfűz, épületanyag-, petróleum- és olajkereskedő cégek.

A király akarata, hogy a liberálisok kartell kössenek Jorgával?

Bucuresti-Bukarest, október 6. A Neamtu Románese foglalkozik a liberális párt tegnapi értekezletével és a párt lapjának ezzel kapcsolatos cikkével és a következőket mondja:

„Duce lapja azt a hírt közli, hogy a liberális párt a király egyenes kívánságára kötött választási kartellt a jelenlegi kormánnyal. Ez a hír teljesen alaptalan és téves. Öfelsege nem avatkozik bele a pártok egymás közötti küzdelmeibe és a király személyét nem illik és nem szabad ilyen dolgokba be-

vonni. A Dreptatea regisztrálva a Neamtu Románese cikkét, hangsúlyozza, hogy ez az álláspont nagyon helyes, teljesen megfelel az alkotmányos felfogásnak is, azonban miért nem közölt ilyen kommunikét a Neamtu Románese a választások tartama alatt és miért engedte akkor, hogy a liberálisok úgy tüntessék fel a közvélemény előtt, mintha a király kívánságára haladnának együtt a kormánnyal?

ZS DÓ-TÁRGYU KÖNYVEINK

Patai József: Biblia képekben köte	816 L
Patai József: Feltámadó Szentföld	408 L
Ugyanaz köte	544 L
Patai József: Középső kapu	136 L
Ugyanaz köte	204 L
Patai József: Kabala (magy. ném.)	136 L
Patai József: Politika nélkül	136 L
Patai József: Zsidó irások	136 L
Patai Edith: Engem is hív a föld	102 L
Sass Irén: Énekek éneke	102 L
Hajdu Miklós: Zselérek vagyunk	136 L
Ben Ami: Palesztinai utmutató	5 L
Edmond Fleg: A próféta gyermek	100 L
Leitner: Órsón a zsidóság frontján	60 L
Herzl Tivadar: Ós-Uj Hon	140 L
Hatvany Lajos: Urak és emberek I. és II. kötet	442 L
Feuchtwanger: Herczeg és a zsidaja	70 L
Földi Mihály: Halasi Hirsch fia	272 L
Marois: Siszraeli	264 L
Lacratellis: Silbermann	60 L
Ben Ami: Uj Palesztina	50 L
Heine: Bacharachi Rabbi	50 L
Herz: Zsidó állam	30 L
Kabalisták és csodatévők	20 L
Oszkár bácsi legszebb meséi	28 L
Sass Irén: Kol Nidre	30 L
Dr. Marton Ernő: A zsidó nemzet Erdélyben	4 L
Gorelik: Cion és Golusz	15 L
Nordai: Dr. Kohn	30 L
S. Alechem: Leégett nemese	20 L
Ugyanaz köte	30 L
Nachum Goldmann: A zsidó nemzet követelése	8 L
Paneth: Utazásom a Szentföldön	7 L
Dr. Blank: Mit akar a cionizmus	35 L
Mairovits: A tóra és cionizmus	4 L
Gizskalai János: A titok	15 L

Gizskalai János: Támár	50 L
Szokolow: Uj zsidók	15 L
Kacér: Golem ember akar lenni	15 L
Agnon: És a meggyőnyedt kiegyenesedik	25 L
Fényes Samu: Jidli első változása	35 L
Mendele M. Sfurjim: A szanta fiske	30 L
Dr. Hoffmann: Házasság a hébereknél	30 L
Sass Irén: Hires zsidó asszonyok	40 L
Daniel könyvének magyar fordítása	30 L
Modern zsidó költők	20 L
Tiró Lajos: Zsidók útja	50 L
Grottor: Zsidó reneszánsz	20 L
Dr. Krausz: A zsidó Palesztina évezredeken	35 L
Lahman: Egy szederest Madridban	15 L
Katona M. Pédázatok, történetek a talmud	20 L
Székely Béla: Szedszera	20 L
Sombart Werner: A zsidók jövője	30 L
Frigyes: A zsidók természetrajza	25 L
Purimkönyv	30 L
Graetz: A zsidó törzs megifjudása	10 L
A talmud könyve I. II. III.	140 L
Komor. Andrá: Fischmann et Co.	190 L
Ujvári: Tulsó parton	80 L
Patai: Zsidó költők antológiája öt diszkötés	540 L
Ujvári: A cédrusfa daliája	25 L
Heine: Sabbat hercegnő	60 L
Dosztojevskij: Zsidó-kérdés	10 L
Biró Lajos: Bazini zsidók	66 L
Schalom Asch: Fiatalok	40 L
Dr. Flesch Armin: A zsidó	80 L
Zsoltárok könyve két kötet	180 L
Abádi: Judea reneszánsza	60 L
Raab: Mayer Litvach unokája	30 L
Dr. Kohn: Palesztina kolonizáció	60 L

Kapható az Uj Kelet könyvostályában

Vidékre utánvéttel, vagy az összeg és portóköltés (pénz, vagy bélyeg) előzetes beküldése után szállítunk!

Két ar nékül

Herndon

Newyork, közönsé lesz don és Pang került. A két dömüvek lefé tak, az őrize repülőteréről tolt. A pilótá jából az indu latták gépük piléssel elér kilométernyit

Az ang

Ma be

London, c tertanás hi mánynak a mációja szó donald írja Ugy tudja vagy holnap felosztást? A parlament esküdtörökön A polgári kifejezést, lesz s ezalat teni a pénz

Hoow konfer

Washing

Newyork, deklodésenél washingtoni hogy Hoo francia min és kérdését, és aranykon Lehetésesn kerül a leng ivet Amerik leszerelés e nak.

London, c pánamerikai Alészése me orban gazd megvalós abb együtt

Köz

Hindent

Berlin, ok entrumpár any nappa inghez, indenburg gtlé való Brüning ent meg az A lapok ogy az eg eszti-e lem mányferfiál szintén ki f Brüning i birodalmi arányuló tá csak olyan kormányban denburg elr Berlia, ol

Két amerikai pilótának közbeeső leszállás nélkül sikerült a Csendes-Óceán átrepülése

Herndon és Pangborn amerikai pilóták Tokió repülőteréről startoltak és 41 órás repüléssel elérték a nyugatamerikai partot

Newyork, október 6. A Csendes-óceán közbeeső leszállás nélküli átrepülése Herndon és Pangborn amerikai pilótáknak sikerült. A két repülő, akiket Japánban védművek lefénképezése miatt letartóztattak, az őrizetbevétel feloldása után Tokió repülőteréről az óceán átrepülésére startolt. A pilóták a gép könnyebbé tétele céljából az indulás után nyomban földre hullatták gépük futószekerét és 41 órás repüléssel elérték a Japántól mintegy 8400 kilométernyire eső nyugatamerikai partot.

A Washington állambeli Wenarch közelében. A futószekeret nélküli gép ütődésénél bekövetkező robbanás elkerülésére Herndon és Pangborn összes megmaradt benzinjüket kieresztették a tartályokból. A gép a földetérskor csaknem felborult, majd kétszer megfordult saját tengelye körül s végre megállott. A két pilóta sértetlenül szállott ki a repülőgépből s egyéb bajuk nem volt, minthogy a leszállásuknál felkavart hatalmas porfelhőtől köhécseltek.

Az éjszakai minisztertanács az angol parlament feloszlata mellett döntött

Ma bejelenti a parlamentben Macdonald a házfeloszlatast

London, október 6. A tegnapi minisztertanács hír szerint megállapította a kormány a nemzethez intézendő proklamációja szövegét. A manifesztumot Macdonald írja alá. Ugy tudják, hogy a miniszterelnök ma, vagy holnap bejelenti az alsóházban a ház feloszlatast és az új választások kiírását. A parlament feloszlata előtti utolsó ülése esküdtörökön lesz. A polgári sajtó annak a reményének ad kifejezést, hogy a választási harc rövid lesz s ezalatt sem fogják szem elől tévesztetni a pénzügyi problémák végleges meg-

oldására irányuló törekvéseket. London, október 6. Macdonald ma délután egygyed tiz órakor kihallgatáson jelent meg a király előtt, ismertette az éjszakai minisztertanácsra vonatkozó egyhangú döntését s kérte a parlament feloszlataának elrendelését. A lapok hangoztatják, hogy a nemzeti kormány egyik minisztere sem mond le. A vámtarifafornulát egyelőre kikapcsolták s így a liberálisok is támogatják a nemzeti kormányt.

Hoover a flottaeszerelésről, az aranykonferenciáról és a lengyel korridor ügyéről fog tárgyalni Lavallal

Washingtonban most folyik a pánamerikai kongresszus. Pánamerikai gazdasági unió terve az előtérben

Newyork, október 6. Politikai körök érdeklődésének homlokterében Laval közeli washingtoni látogatása áll. Ugy hírlik, hogy Hoover meg akarja tárgyalni a francia miniszterelnökkel a flottaeszerelés kérdését, továbbá a nemzetközi valutaés aranykonferencia összehívásának ügyét. Lehetőségesnek tartják azt is, hogy szóba kerül a lengyel korridor problémája, amelyet Amerikában sokan vélnek az európai leszerelés egyik legfőbb akadályozójának.

észak- és délamerikai államok között s fokozatosan, a vámtarifák állandó csökkentésével lehetővé tegyék a pánamerikai gazdasági unió életrekelését. A kongresszuson valamennyi észak- és délamerikai állam képviselteti magát. A résztvevő delegátusok száma mintegy ötszázra tehető. Newyork, október 6. Hoover elnök egyébként naponta jelentést kér az európai pénzügyi és gazdasági helyzet fordulatáról. Az elnök több szenátor és képviselő véleményét is meghallgatta. Ugy hírlik, hogy a bankárok azon javaslata, hogy a Hoover-év meghosszabbítása kéredelem nélkül már most proklamáltassék, a törvényhozók körében nem talált osztatlan helyeslésre.

Közvetlen küszöbön áll a Brüning-kormány lemondása?

Hindenburg elfogadja a lemondást, de újra Brüninget bizza meg kormányalakítással

Berlin, október 6. A Germania, a német entrumpárt lapja közli, hogy Curtius néhány nappal ezelőtt levelet intézett Brüninghez, melyben kéri, hogy javasolja Hindenburg elnöknek a külügyminiszterektől való felmentését. Brüning ma délután kihallgatáson jelent meg az elnöknek. A lapok szerint még nem lehet tudni, hogy az egész birodalmi kormány beteszti-e lemondását, vagy csak azok a kormánytagok, akik Curtiuson kívül még szintén ki fognak válni a kormányból. Brüning mindenesetre máris megkezdte a birodalmi kormány rekonstrukciójára irányuló tárgyalásokat. Kétségtelen, hogy csak olyan személyiségeket fog felkérni a kormányban való részvételre, akik Hindenburg elnök bizalmát bírják. Berlin, október 6. A déli lapok szerint

Brüning kormányának lemondása közvetlenül küszöbön áll. Hindenburg el fogja fogadni a lemondást s újra Brüninget fogja megbízni a kormányalakítással. Brüning kiváló gazdasági szakférfiakat készűl kormányába meghívni. A Wolff távirati iroda megerősíti azt a hírt, hogy Curtius levélben közölte Brüninggel a külügyminiszterségtől való felmentésére irányuló óhaját. Berlin, október 6. A birodalmi kormány a tegnapi minisztertanácson megszövegezte a legújabb szükségrendeletet, amely lényegesen könnyít a községek nyomorakciós terhein, intézkedéseket tartalmaz a magángazdaság tulzottan magas főtisztviselői illetményeinek leszállítására, megszorítja a sajtó jogot és elrendeli az 1934-ig terjedő időre közigazgatási célokra szolgáló középítkezések tilalmát.

... de "MINIWATT"-csövekkel!

«Radió cég?... Igen Kérem küldje még ma este azt a készüléket, amelyet kiválasztottam...»
«... Igen természetesen, hangszoróval és mindennel a mi hozzá szükséges! És «Miniwatt»-csövekkel, a ferjem nem akar más csöveket!»

Egy «Miniwatt»-vevőkészülék egy igen jó készülék!

Lengyelország, Magyarország és Románia antiszemitizmusuk miatt nem számíthatnak az amerikai pénzpiac támogatására

Érdekes beszélgetés William Sziroviccsal, az interparlamentáris konferencia amerikai résztvevőinek vezetőjével

Bucuresti-Bukarest, október 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Uj Kelet munkatársának alkalmá volt ma beszélgetést folytatni William Sziroviccsal, az interparlamentáris konferencián résztvevő delegáció egyik vezetőjével. Szirovics az Industrial National Bank elnökgazdátja, az amerikai sebészorvosok egyesületének elnöke, több nagyszerű szindarab szerzője és az Egyesült Államok gazdasági és társadalmi életében egyaránt jelentős szerepet tölt be. — Mi a véleménye a leszerelésről — kérdeztük. — Ez a kérdés egyike a világ legégetőbb problémáinak. Az anarchia küszöbén álló Európa számára parancsoló szükségesség a leszerelés. Európai utamból nem a legkellemebb impresziókkal térek vissza az Egyesült Államokba. Meg kell állapítanom, hogy Európában a ténylegesen befizetett adóknak csaknem 70 százalékát fegyverkezésre költik el az államok. El kell tüntetni azokat a differenciákat, amelyek a népek közötti nézeteltérésekhez és feszültségekhez vezetnek.

az Egyesült Államok elnökévé. Valószínűbbnek tartja, hogy az elnöki székre Roosevelt a volt köztársasági elnök fia kerül. Munkatársunk megkérdezte ezután, hogy hajlandó-e Amerika a súlyos nehézségekkel küzdő európai államok segítségére sietni? — Az összes államok számíthatnak az amerikai pénzpiac támogatására, — válaszolta Szirovics. Három országot kivéve: Lengyelországra, Magyarországra és Romániára gondolok. Ezekben az országokban azt tapasztaltam, hogy az egyéni szabadságot nem respektálják. A polgárokkal szemben megkülönböztetett magatartást tanúsítanak és faji, vagy vallási megmondások alapján járnak el velük szemben. Ezért történt az, hogy míg a többi európai államok külföldi kölcsöneinek legnagyobb részét Amerika jegyezte le, addig a magyar, lengyel és román kölcsönkötvényeknek csak elenyészően csekély része talált jegyzőre Amerikában... Megkérdeztük, hogy mi a véleménye az antiszemitizmusról. — Irjon róla a nevében minden rosszat, amit csak el tud képzelni — válaszolta mosolyogva a washingtoni képviselő. William Szirovics ma este elhagyta Bukarestet. Németországon keresztül Moszkvába utazik, ahol különböző üzleti tranzakciókat bonyolít le a szovjetkormányval.

ndó a roelőre ötvenani

... minden esetben pontos...
... Grigorcea interven...
... Miután Grigor...
... még folyamatban...
... edésben minden va...
... sak nyole napon be...
... határozat. A...
... önösen nagy izga...
... rdekelt tüzifa-, épü...
... és olajkereskedő

lisok kar-?

sztrálva a Neamu...
... angulyozza, hog...
... on helyes, teljes...
... ányos felfogásnak...
... nem közölt ilyen...
... mul Románese a...
... alatt és miért en...
... a liberálisok ugy...
... vélemény előtt...
... inságára haladná...
... anyal?

VEINK

- ár 50 L
- akar lenni . . . 15 L
- nyedt kiegye- . . 25 L
- első változása . 35 L
- A sánta fiske . 30 L
- ág a héberek . . 30 L
- asszonyok . . . 40 L
- gyar fordítása . 30 L
- ja 20 L
- nsz 50 L
- szesztina év- . . 20 L
- Madridban . . . 35 L
- történetek a . . 15 L
- 20 L
- 20 L
- sidók jövője . . 30 L
- mészetrájza . . 25 L
- 30 L
- megifjúdása . . 10 L
- III. 140 L
- ann et Co. . . . 190 L
- 80 L
- 540 L
- 25 L
- 60 L
- 10 L
- 66 L
- 40 L
- 80 L
- 180 L
- 60 L
- 30 L
- 60 L

ályában

... (bélyeg) előze-

Németország legtekintélyesebb keresztény egyéniségei kiáltványban tiltakoznak a ros-hasanai kampóskeresztes támadások ellen

Mély fájdalommal tölti el a német hazafiakat Hitlerék „munkája”

Berlin, október 6. Németország számos keresztény vallású vezető egyénisége a „Verein zur Abwehr des Antisemitismus” kezdeményezésére a berlini nagyünnepi vérengzésekről és törvénytörési utójátékáról kiáltványt bocsátott ki. Az aláírók között találunk egyetemi tanárokat, neves szerzetesrendi pátereket, katolikus és más keresztényfelekezet papjait, politikusokat, tábornokokat, minisztereket, írókat és művészeket. A kiáltvány így hangzik:

„Mély fájdalommal és keserű szégyenérzettel töltötte el minden tisztességesen érző német ember szívét az a pogromszerű támadás, amit Berlin Karfürstendammján követtek el a zsidó újév napján fanatizált kampóskeresztesek zsidó polgártársaink ellen.

Keserű fájdalommal érezzük, hogy ezek — közöttük sokan, akik magukat a művelt osztályhoz tartozónak vallják — hőstettet látnak abban, ha egy tömeg megrohamozza vallási ünnepnapjukat meg tartó polgártársainkat, bántalmazza, megsebzí őket és széjjelrongálja a vendéglőket. Minden szívbéli műveltség az ember-társak megbecsülésénél kezdődik. Akik kivonják magukat a kötelezettség alól, ki-zárják egyuttal magukat a műveltek sorai-ból és lesüllyednek a csapszéki verekedők színvonalára. De lesüllyednek azok is, akik titkos örömmel vesznek tudomást az efféle, csöcselékhez méltó cselekedetéről, valamint a párt, amely védelmezi és men-tegeti e tényeket, amely propagálja az erőszakot a máshittűekkel, vagy másfajtá-juakkal szemben. Minden tisztességesen ér-ző embernek el kell távolodnia az ilyen mentalitástól és cselekedettől.

Mélyeséges szégyenérzet is fog el ben-nünket e szomorú események kapcsán, mert hiszen a cári Oroszország züllött kulturállapotában mutatják Németorszá-got a külföld szemében. A győző hatal-mak megfosztottak bennünket katonai fegyvereinktől, nekünk tehát világpozí-ciónkat vissza kell hódítanunk a szellem és erkölcs fegyvereivel. I. Vilmos császár-nak mondását trónraléptekor: — Porosz-ország feladata, hogy Németországban er-kölcsei hódításokat vívjon ki — most oda kell módosítani, hogy Németországnak az egész világ előtt kell erkölcsi és szellemi hódításokat felmutatnia. A durvaság és türelmetlenség ilyenfajta tényei azonban bemooszolják azt a tekintélyt, amit né-pünk a német tudomány, művészet és tech-nika által kivívott magának. Annál vesze-delmesebb a külföld felé való hatásuk, minthogy e tények mögött olyan párt áll, amely rendszeres antiszemita heccelődé-seivel ezekért a morális felelősséget vi-seli és amely az utóbbi választásokon mint a második legnagyobb párt került ki.

A verekedő kampóskeresztesek legna-gyobb része olyan fiatal korban van, hogy nem vehetett részt a világháborúban. Ezeknek tudniuk kellett volna, hogy a megtámadottak között lehettek olyanok is, akik harcoltak és véreztek a hazáért, akiknek hozzátartozói elesetek. A hazának hozott áldozatokért ime bántalmazást és szidalmakat kell eltűrniük azoktól, akik-nek szabadságáért harcoltak, véreztek, férjet, apát és fivért vesztek. A ha-záért elesett zsidók száma percentuálisan megfelelt az elesett keresztények arány-számának.

A kampóskeresztesek pártjának nem szabad és nem lehet elhárítania a felelő-séget ezekért az eseményekért. A har-mincenny résztvevő ellen folyó bünper

során világosan beigazolódott, hogy nem-csak felheccelt fiatalok munkája volt a pogrom, hanem a Hitler-párt berlini ta-

Az angol gyarmatügyi kormány nagy szimpátiát tanúsít a Palesztina-munkával szemben

Ünnepi vacsora Londonban Nachum Sokolow tiszteletére

London, október 6. Avigdor Gold-schmidt, a Jewish Agency tanácsának elnöke a napokban vacsorát adott a londoni Kingsway-hallban a cionista világszervezet és a Jewish Agency új elnökének, Nachum Sokolovnak tisz-teletére. A vacsorán háromszáz angol cionista és nemezionista notabilitás vett részt.

Dr S. Brodetzky az Exekutive és a Jewish Agency tagja nagyszabású poli-tikai beszédet tartott, amelyben ki-fejtette, hogy a brit birodalom kor-mányzatában történt változás sokat jelent a cionizmus szempontjából. Bro-detzky felvázolta a cionista világszer-vezet exekutívájának és a Jewish Agencynek jövőbeni politikai munká-ját és beszámolt a Thomas gyarmat-ügyi miniszterrel történt tárgyalásai-nak eredményeiről. Thomas ezalkalom-mal újra kijelentette, hogy szimpatizál a cionizmussal és céljaival. Sir Robert Hamilton, gyarmatügyi államtitkár, aki a kihallgatáson jelen volt minden

gozatának funkcionáriusai készítették elő a csufos eseményeket és az Angrif című újság heteken keresztül rendszeresen hec-celte olvasóit a zsidógyűlöletre.

Aki e kimondhatatlanul súlyos időkben hazafias köteletségének érzi a polgár-társak közötti békét, aki felismeri a rop-pant veszedelmet, amit tekintélyünk el-vesztése jelent a világ népei előtt, annak legyen bátorsága az antiszemita propa-ganda és tevékenység ellen kíméletlen harcot folytatni! Ezt követeljük a kor-mánytól és közegeitől, ezt követeljük min-den polgártól, akiben él a felelősség ér-zete”.

kétséget kizáró módon közölte, hogy a zsidó nemzeti otthon fejlődése és ha-ladása szíven fekszik. Kevésbé sike-resnek mondható — mondotta dr. Bro-detzky — az az intervenció, amelyet az exekutív a zsidó kolonizáció szá-mára megszerzendő földek érdekében folytatott.

Nachum Sokolow, akit a jelenlevők viharosan ünnepeltek, mindenekelőtt megemlékezett a Palesztina-mozgalom halottairól, dr Lee K. Frankelről, Eisenbergről és Nasatissinről. Ismer-tette azokat a nehézségeket amelyek feltornyosultak a legutóbbi cionista kongresszuson és a Jewish Agency má-sodik gyűlésén és amelyek nagyrésze most is fennállanak. Felhívta az ösz-szes cionistákat és Palesztina-baráto-kat, hogy minden energiájukat kon-centrálják Palesztina újjáépítésére.

A Poale-cionisták részéről Berl Locker az Exekutív tagja beszélt a zsidó ifjúság korszakos jelentőségü szerepéről.

Nagyjelentőségű elvi döntések termény-lefoglalás ügyében

A galaci tábla érdekes döntése egy lausanei importcégnek Gold-berg brailai kereskedővel támadt perében

Bucuresti-Bukarest, október 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Fővárosi jo-gász és kereskedő körökben nagy vissz-hangja van egy elvi jelentőségű dön-tésnek, amelyet a brailai tábla hozott egy külföldi importcégnek David Goldberg brailai exportőrrel támadt vitás ügyében. A Lausanne-ban szé-kelő André et Co. cég egy 12.000 font sterlinget kitevő kinlevőségért lefoglaltatta David Goldberg terményrak-tárát amelyben nagymennyiségű ter-mény volt felhalmozva. David Gold-berg azonban nem rendezte azonnal a differenciákat és a lefoglalt árumeny-nységet már a megromlás veszélye fe-nyegeti. A cég ekkor brailai megbízott ja utján beadvánnyal fordult a tör-vényszékhez, kérve, hogy az áru meg-romlására való tekintettel rendelje el az áru nyilvános árverését. A törvény-szék nem adott helyet a kérésnek az-zal, hogy a román törvények között nincs olyan paragrafus amelynek alap-ján az árverés elrendelhető lenne.

A hitelező fellebbezéssel élt a táblá-hoz, ahol Radu Portocala ügyvéd fej-tette ki a lausane-i cég álláspontját. Az ügyvéd kifejtette, hogy a szakértői vélemény szerint a terményeket a meg-romlás veszélye fenyegeti és ezzel a termények értéke csökken.

Az ügyvéd a polgári perrendtartás 436-ik paragrafusának alkalmazását kérte mely a hitelező által lefoglalt garancia védelmét célozza. Miután ez a törvény a hitelező jogainak megvé-désére készült, az ügyvéd kérte, hogy ennek a paragrafusnak alapján rendel-jék el a lefoglalt áruk árverését.

A galaci tábla elfogadta az ügyvéd érvelését és érdekes elvi jelentőségű döntésben kimondta, hogy az André et Co. cég által lefoglalt terményeny nyiség értékesíthető. Az árverésből in-kasszált összeget a hatóságok lefoglal-ják az André et Co. és a Goldberg-cég közötti differenciák rendezéséig.

Száz évvel ezelőtt halt meg Goethe

Erre a ritka évfordulója jelent meg gyö-nyörű, jubileumi kiadásban fantasztikus olcsón Goethes Werke, 2 hatalmas kötet, vászonkötésben, 1880 oldal 272 lej és Emil Ludwig: Goethe, 744 oldal 21 kép-pel, kizsvászonkötésben. Régi ár 1280 lej, most propaganda kiadásban 180 lej Lepa-genál Kvár. Vidékre utánvétellel, vagy előrefizetve portómentesen.

SPORT

Az athéni balkánolimpiász atlétikai eredményei

Fritz megnyerte a sulydobást, Paveliuc a 10.000 méteres síkfutást

Athén, október 6. A balkánolimpiász at-létikai küzdelmei megkezdődtek és már az első napokon a román atlétagárda néhány szép teljesítménnyel startolt. Fritz meg-nyerte a sulydobást és Paveliuc a 10.000 m. síkfutást. Ebben a számban a harma-dik helyet román: Panaite nyerte.

A verseny minden egyes száma után megállapítják a pontarányt és ennek alap-ján állítják össze később a pontversenyt. A verseny eddigi eredményei:

100 m. síkfutás: 1. Lambru (görög), 2. Vamvakas (görög), 3. Skok (szerb), 4. Novakovic (szerb), 5. Hakki (török). Pontversenyben: 1. Görögország 9, 2. Jugoszlávia 5, 3. Törökország 1 ponttal.

800 m. síkfutás: 1. Georgakopulus 2 p. 2.10 mp., 2. Tukan (szerb) 2 p. 4.10 mp., 3. Nihazi (szerb) 2 p. 8.10 mp., 4. Loof (bulgár), 5. Passi (görög). Pontv-nyenben: Jugoszlávia 7, Görögország 3, Bul-gária 2 ponttal.

Sulydobás: 1. Fritz Románia 13 m., 2. Norameic (szerb) 14 m., 3. Ziv.s (gö-rög) 13.16 m., 4. Spasics (szerb) 13, 5. Voivsi (török) 12.16 m. Pontversenyben: Jugoszlávia 6, Románia 5, Görögország 3, Törökország 1 ponttal.

10.000 m. síkfutás: 1. Paveliuc (román) 34 p. 22.15 mp., 2. Nannos (görög) 34 p. 23.25 mp., 3. Panaite (román) 34 p. 24.45 mp., 4. Trihalis (görög), 5. Tacheff (bul-gár). Pontversenyben: Románia 8, Görög-ország 6, Bulgária 1 ponttal.

A diszkoszvetés pontversenyében: 1. Jugoszlávia 6, 2. Románia 5, 3. Bulgária 2 ponttal. A diszkoszvetés részletes er-ményeiről nem jött jelentés. Valószínű, hogy Halavetz az első díjat nyerte, ezért az öt pont, de a szerbek a második és har-madik díjjal a pontversenyben Románia elé kerültek.

Olasz vivómestert szerződöttetett a Hag-gibbor

A tavaly oly nagy lendületet vett ko-lozsvári vivósport egyik főtényezője az volt, hogy a Haggibbor sportegylet a ví-vás fejlesztése érdekében olasz vivóme-ster szerződöttetett le trénernek. Ez adott újra életet a bizonyos tekintetben elha-nyagolt vivósportnak és kezdte velünk megismertetni az új vivóstilust. Ennek a legszebb amatőr sportnak az érdekében a Haggibbor ezévből minden lehető re-gtesz, Oriási áldozatokkal sikerült erre a szezonra egyik legjobb Budapestén élő olasz vivómestert, Bay Girolamot leszer-ződtetni. Bay mester kezei alól kerültek ki eddig a legjobb magyar vivók. A leg-modernebb vivóstilusnak a leglelkesebb propagálója, kiváló pedagógus ugy törben, mint kardban egyformán mestere a fegy-verforgatásnak. Különösen specialitása a gyermektornatanításban. A Haggibbor ok-tóber 15-én kezdi meg a vivást Zápolya ucca 4. szám alatti hatalmas vivótermé-ben. A tanítás vasárnap kivételével egész héten egész napon át tartani fog. Külön kezdő csoportkurzusok, külön gyermek-csoportkurzusok és külön női kurzusok lesznek és miután ugy délelőtt, mint dél-után ugy a terem, mint a mester rendel-kezésre állanak, alkalom lesz arra, hogy a vivósportnak még több aktív vivótágot szerezzen a Haggibbornak ezen tisztán sportcélokat szolgáló akciója. A vivásra való beiratkozások már megkezdődtek. A vivótandijakat a Haggibbor a mai gazda-sági viszonyoknak megfelelően nagyon mérsékeltén állapította meg. Beiratkozni lehet délután 2 és 3 óra között Zápolya ucca 4. szám alatt, I. emeleten Zádor Árpádnál.

Elsőrendű ellátás

egyetemi hallgatóknak a

HOCHMANN

leányotthonban CLUJ, Strada Iuliu Maniu 9. Nyelv- és zeneoktatás be-járóknak is. Mérsékelt díjak. Német francia társalgás.

Kolozsvár—Máramarossziget közötti

autobuszkok menetrendje

Érvényes 1931. okt. 1-től

Cluj—Dej—Baia Mare—Sighet

INDUL:

Clujról d. e. 6 órákor, d. u. 14.—
Dejéről d. e. 8.30 órákor, d. u. 16.30
Baia-Maréről d. e. 13, d. u. 6.—
Szigetről d. e. 9 órákor, d. u. 16.—
Baia-Maréről d. e. 12.30, d. u. 4.30
Dejéről d. e. 16.15, órákor, d. u. 8.15

ÉRKEZIK:

Dejre d. e. 8.15, d. u. 16.15 órákor
Baia-Marera d. e. 12, d. u. 20 óra.
Szigetre d. e. 15.30, d. u. 8.30-ór
Baia-Marera d. e. 11.30, d. u. 18.30
Dejre d. e. 16, d. u. 8 órákor
Clujra d. e. 18.30, d. u. 10.30-ór.

Oszi és téli ruhákat legolcsóbban fest tisztít UNIO Cluj

Gyár Reg. Ferd. 133. Fiókok: Reg. Maria 11, Sr. Baritiu 2., Cal. Motilor. 112.

Színház—Mozi

Lámpaláz

Az utóbbi évek legmulatságosabb s legmodernebb operettje.

Csütörtökön este harsogni fog a nézőtér a kacagástól. Az utóbbi évek legnagyobb operette-ujdonsága, a Lámpaláz fog színrekerülni. Parádés szereposztás: Neményi Lili, Major Kató, Tompa Ihsász, Putnik, Selmezi. Brillians ötletek! Boszorkányos táncok! Pompás zene! Azonban nyomtatékosan felhívjuk a közönség figyelmét, hogy a Lámpaláz kizárólag csak felnőtteknek való!

Tul a Dunán Baranyában!

Lengyel Irén első föllépése!

A Halványsárga rózsá és Hazudik a muzsikaszó szerzőjének legújabb minden eddigi sikert felülmúló új operettje, a Tul a Dunán Baranyában kerül színre először szombaton este. Lengyel Irénnek ez lesz az első föllépése ez évadban.

Vasárnap d. u. 5-kor Ballerina mérsékelt helyárrakkal!

A Ballerina rendkívüli sikerére való tekintettel az igazgatóság műsort változtatott: Vasárnap délután 5 órakor is a Ballerina fogják adni olcsó délutáni helyárrakkal.

A Magyar Színház heti műsora

Szerda: Victoria. (Uj betanulással és új szereposztással, Karácsonyi Ili, Neményi Lili, Mayer Kató, Putnik Bálint, Tompa Béla, Ihsász fellépésével. Napi bérlet 2. szám., A. Sorozatszám: 6.)

Csütörtök: Lámpaláz. (Operett-ujdonság. Neményi Lili, Major Kató, Szombati Mancsi, Miklóssy Margit, Putnik Bálint, Ihsász, Tompa, Leóvey, Selmezi fellépése. Kényes témája miatt kizárólag csak felnőttek számára! Premiere-bérlet 2. szám. Sorozatszám: 7.)

Péntek: Lámpaláz. (Operette-ujdonság 2-odszor. Napi bérlet 2. szám. B. Sorozatszám: 8.)

Szombat d. u. 3-kor: Nótás kapitány. Első ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárrakkal. Karácsonyi Ili, Neményi Lilivel, Tompa Bélával, Ihsász Aladárral. Sorozatszám: 9.)

Szombat este 8¹/₄-kor: Tul a Dunán Baranyában. (Operette-ujdonság először. Lengyel Irén szerződött tag első föllépése. Premier-bérlet 3. szám. Sorozatszám: 10.)

Vasárnap d. u. 5-kor: A Ballerina. (Operette-ujdonság 5-ödször Neményi Lili, Major Kató, Putnik Bálint, Ihsász Aladár, Tompa Béla, Selmezi Mihály, Leóvey Leó föllépésével. Délutáni mérsékelt helyárrakkal. Sorozatszám: 11.)

Vasárnap este 8¹/₄-kor: Tul a Dunán Baranyában. (Operette-ujdonság 2-odszor. Lengyel Irénnel. Napi bérlet 3. szám. A. Sorozatszám: 12.)

Hétfőn este 8¹/₄-kor: Tul a Dunán Baranyában. (3-adszor. Lengyel Irénnel. Napi bérlet 3. szám. B. Sorozatszám: 13.)

CORSO-MOZGÓ műsora

Szerda 3, 5, 7, 9 órakor utoljára: Öfensége parancsol. (A hercegnő adjutánsa). Világsikert aratott filmoperett. Főszerepekben: Willy Fritsch, Nagy Kató. Műsor előtt: A legújabb Paramount világhírű.

Csütörtök 3, 5, 7, 9 órakor: A törvény nevében! Izgalmas bűnügyi dráma. Két nő harca egy férfiért. Főszerepekben: Gustav Fröhlich, Hans Brausewetter, Albert Bassermann és Charlotte Ander. Műsor előtt: A legújabb világhírű.

Péntek 3, 5, 7, 9 órakor: A törvény nevében!

Szombat 3, 5, 7, 9 órakor: A törvény nevében!

SELECT-MOZGÓ műsora

Szerda: Dávid Golder. Irene Nimerowsky közismert regénye nyomán, főszerepekben: Harry Bauer.

Szinkór-Mozgó műsora

Szerda: Afrika beszél. (Az első nagy hangosfilm, amelyet teljes egészében Afrika vidékein vettek fel. Budapest...

ten április óta szakadatlanul műsoron, Németországban 224 mozgósínházban fut egyszerre. A felvételek közben egy benszülött fiút felfalt az oroszlan). Folytatólagos előadások d. u. fél 3-tól este 8 óráig.) Csütörtök: Afrika beszél.

Péntek: Afrika beszél. Szombat: Afrika beszél.

URANIA-MOZGÓ műsora

Szerda: Ariane. Közkeletű. Főszerepekben: Elisabeth Bergner.

KÖZGAZDASÁG

Mi az igazság az amerikai Foundationnak a máramarosi zsidó Népbankkal való szakítása ügyében

Lapunk hasábjain jelent meg korábban az az interjú, mely az Erdélyi Kishitelbankok Munkaközösségének egy vezető tagja részéről megvilágította, hogy mik voltak az okai a Foundation és a máramarosszigeti Népbank közötti viszony megszakadásának.

E cikkünk visszhangjaképpen a máramarosi zsidó Népbank igazgatósága annakidején egy nyilatkozat közlésére kért fel bennünket, amelyet az audiatur et altera pars elvénél fogva természetesen szó szerint leközöltünk.

Ezzel kapcsolatban az Erdélyi Kishitelbank és Takarékpénztár Rt. Munkaközössége a mai napon a következő hivatalos nyilatkozat közlésére kért fel bennünket:

Miután a máramarosi Népbank ügyében a Foundation további nyilatkozattételre nem hajlandó, viszont a munkaközösségnek nem lehet közbömbös az ügyvel kapcsolatban, mely feltevések megnevezését a köztudatba, — szükséges, hogy a Máramarosi Népbank korábbi nyilatkozatára hivatalos formában válaszoljunk, ami eddig azért késett, mert az ahhoz szükséges adatokat hivatalos uton kellett beszerezniünk.

1. A Foundation, mint minden esetben, már a szigeti intézettel létesített alapszerződésben kikötötte, hogy az intézet tartozik egy ügyrendet elkészíteni, mely a kölcsönök folyósítása és visszafizetése terén rendszert teremt és ez az ügyrend a Foundation jóváhagyása után lép életbe.

A szigeti intézet azonban az alapszerződés dacára sem tette ezt meg és ezért a Foundation maga készítette egy ilyen ügyrend-tervezetet, melyet meg is küldött tárgyalásra a szigeti igazgatóságnak.

Nem áll meg tehát, hogy egy újabb ügyrendet akart a Foundation a szigeti intézetre rákényszeríteni. A szigeti intézetnek egyáltalában nem volt és még ma sincs ügyrendje.

2. Állandóan hivatkozás történik a speciális máramarosi viszonyokra és úgy állítják be a dolgot, mintha a Foundation azokat egyáltalában nem vette volna figyelembe. Ezzel szemben a valóság a következő. Mikor az ügyrend kérdése szóba került, a Foundation előbb megkérdezte a szigeti intézet vezetőségét, hogy átlag mennyi idő alatt kerül egy kölcsön visszafizetésre. Az urak akkor azzal érveltek, hogy 9—12 hónap alatt. A Foundation erre elkészített egy ügyrend-tervezetet, melyben a maximális kölcsönidőhatárt egy évben állapította meg és még ez is prolongálható volt további hat hónapra. Ugyanakkor azonban a többi erdélyi intézet számára maximum hat hónap volt a kölcsön-

időhatár. Mindeme kivételeket egész Nagy-Romániában közel száz Kishitelbank közül kizárólag a szigeti bank és a visóinak engedélyezte, tehát nem lehet azt mondani, hogy nem honorálta a speciális máramarosi viszonyokat.

Egyébként is a Foundation éppen a szigeti irásbeli kérelmére változtatta meg az eredeti ügyrend-tervezetet fenti értelemben. Később azonban kijelentették, hogy egyáltalában nem hajlandók semmiféle megkötöttségbe beleegyezni és ők minden egyes kölcsön-ügylet saját egyéni megítélésük szerint, ügyrendtől függetlenül akarnak elbírálni.

A Foundation viszont azt az álláspontot képviseli, hogy miután minden egyes részvényt egyenlő kötelezettségek terhelnek, tehát egyenlő jogok is megilletik. Ezeket a jogokat és kötelezettségeket ügyrendileg szabályozni kell, hogy mindenki tudhassa, mire van joga és mi kötelessége, vagyis a részvényesek ne legyenek egyes urak akaratának kiszolgáltatva. Akármilyen tiszteletreméltóak is legyenek az illető urak, a Foundation nem járulhat hozzá, hogy egyéni akaratuk szerint döntéshozó legyenek a részvényesek ügyében. Ezért kell az ügyrend és ezért volt kénytelen a Foundation inkább visszavonulni az intézettel, semmint eltűrje azt, hogy egyes urak, még ha a legjobb szándék vezeti is őket, egyéni elbírálás alapján, tetszésük szerint gazdálkodhassanak a részvényesek, betétesek és a Foundation pénzeivel.

3. A Munkaközösségbe való belépés kérdése ugyszóval lényegtelen anyagi megterhelést jelentett az intézetnek. Az alapítás évében érthetőleg még inkább volt kiadás, de már az idén még 3000 lejt sem tett volna ki a szigeti intézetre eső tag-sági díj. Ott, ahol tantémeke 100.000 lejt is jutott, mint Szigeten, igazán nem képezhet kérdést egy ily jelentéktelen összeg. Tudni kell ugyanis, hogy a Munkaközösség egész 1931 évi költségvetése csupán 24 ezer lejt tesz ki.

A máramarosi intézettel meghonosodott és a Foundation által tovább nem tűrt szel lemre egyébként a legjellemzőbb az, hogy az igazgatóság a betétesek, illetve részvényesek megkérdezése nélkül döntött egy oly egzisztenciális kérdésben, hogy az egész világon végigvonuló bizalmi krízis és az új banktörvény kétes kilátásai közepette megszakítja a viszonyt az irányító és finanszírozó Foundationnal.

Erdélyi Kishitelbank és Takarékpénztár Részvény Társaságok Munkaközössége

A Credit Finciar amortizációs kölcsönei A bukaresti Creditul Finciar vezérigazgatója pár napig Kolozsváron tartózkodott s felülvizsgálta a Kolozsvári Népbank és Záloghitelintézet Rt. által folyósított amortizációs kölcsönöket. A bank 28 igénylő közül ötöt visszautasított, míg a fennmaradt 23 háztulajdonosnak összesen 16 millió lej hitelt folyósítottak. Sebestyén Márk igazgató munkatársunknak kijelentette, hogy eddig több, mint 100 hitelkérelem érkezett a bankhoz, amelyeket előbb Kolozsváron vizsgáltnak át és csak a Creditul Finciar által megállapított feltételeknek megfelelő ingatlanokat terjesztik fel hitelfolyósításra.

RADIO MŰSOR

Szerda, október 7.

Bukarest, 20: Cocea csellóművész hangversenye. 20.45: Chebab Nadia zongoraművész női játéka. 21.15: Theodorescu he-

gedüművész hangv.

Budapest. 9.15: Az Orsz. Postászenekar hangversenye. 9.30: Hírek. 12: Déli hangverszó. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 3.30: Morse-tanfolyam. 4: „A gazdasági válság és a takarékos háztartás”, előadás. 4.45:

Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Mindenkori ura. 5.25: Hangverseny. 6.15: Olasz nyelvoktatás. 6.50: A cifra szűr. Gyórfy István dr. előadása. 7.20: Grammfónhangverseny. 8: Kósa György és Kazacsay Tibor szerzeményei. 9: Szász Ila vig. estje. 9.30: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 9.45: A m. kir. Mária Terézia 1. honvéd. gyalogezred hangversenye. Bécs. 19.45: Operettrészletek. 22: Táncczene.

Berlin. 21.10: Operettrészletek. Breslau, 21.10: Fuvolazene. Frankfurt, 20.30: Lóránd Edith hegedűművész nő hangversenye. 21.15: Háborus dalok.

Langenberg. 20: Szardíniai népdalok. Lipcse. 19.30: Táncczene.

Varsó. 17.35: Lehár-zene. 20.15: Népszerű lengyel zene. 21.15: Schubert-dalok. 23: Könnyű és tánczene.

Milánó. 20.45: Gentelli: Nyári vihar vigoperája.

Róma. 21: Donizetti: Lammermoori L. cia c. operája.

Prága. 20: Filharmónikus hangv. Pozsony. 18:20: Grammfón.

Oslo. 22.05: A dalmotivumtól a szimfóniáig. 22.30: Táncczene.

Csütörtök, október 8.

Bukarest. 20: Cretzoiu operaénekesnő dalai. 20.20: Szimfónikus zenekar.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó. 12.05: Grammfónhangverseny. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4.10: A Mont Blanc csucs megmásítása. Csikay Pál dr. előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. 5.30: A Weininger szálzenekar hangv. 6.15: Angol nyelvoktatás. 6.45: Ifj. Sáray Elemér és cigányzenekarának hangversenye. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. Verdi: Traviata. — Az előadás után: Időjárásjelentés. Majd: A rádió házikvartettjének hangversenye.

Bécs. 19.35: Jack London-novella.

Berlin. 21: Szimfónikus hangv.

Breslau, 21.10: Filharmónikus hangv.

Frankfurt. 20: Tarka est.

Hamburg. 20: Modern olasz zene.

Langenberg. 20.30: Szimfónikus hangv.

Lipcse. 21.35: Korunk zenéje.

Stuttgart. 19.45: Versek.

Varsó. 20.15: Könnyű zene. f

Poznan. 20.15: Szólisták hangv.

Milánó. 20.45: Mascagni opera.

Róma. 21: Hangverseny.

Prága. 22.15: Organaverseny.

Pozsony. 15: Szórakoztató zene.

Brünn. 19.05: Gyermeknep.

Kassa. 17: Jazz. 19.05: Szórakoztató zene.

Oslo. 20.30: Karének. 22.05: Népszerű zene.

Toulouse. 23.45: Jazz. 24.30: Havai gitár.

Apróhirdetések

Román anyanyelvű főiskolai hallgató francia nyelvtudással, koszt, vagy lakás ellenében órákat adna. Ajánlatokat „Biztos eredmény” jellegre a kiadóba kér.

Előkelő biztosítási intézet vezérképviselője keres oly egyéneket, kik üzletszerzéssel foglalkoznak magas jutalék ellenében. Ajánlatok „Secretariat” jellegre a kiadóba.

Diplomás gyógyszerész, hat éves nagy városi praksissal állást keres. Vidékre is elmegy szerény feltételekkel, kisegítést is vállal. Cim a kiadóban.

Zsidó egyetemi hallgató, német héber angol és francia órákat adna szerény díjazásért. Cim a kiadóban.

Fehérneműt varni házhöz megyek. Özv. Berkovitsné, Malom ucca 10.

Schwartz Ignacné Vegetárius Ettermé Cluj, Calea Regele Ferdinand (Wesseleny ucca) 23. Bejárt a Szappan ucca felől. Változatos, izletes vegetárius ételek. Figyelmes kiszolgálás. Nagyon olcsó árak.

Háziasszonyok, vendéglősök, cukrászok! Prima minőségű téli almát, diót, gesztenyét, gombát, izeket detail mennyiségben angró ár mellett szállít a Berger cukrászda Baiamareról.

Studentin mit Kentniss der deutschen Sprache gibt Stunde gegen Kost und Quartier. Adresse Administration.

XIV. ÉVF. Cluj—K október 5692

Az Uj Kelet és bánsági... Cikkeink ut forrás meg.

Kéziratokat megörzésük

Mi is történt

Vajjon mi történt Bukaresttel? A bukaresti kiáltották világ társis Unió aggák támadták turván szidaljuszát megránütötték a fejét. Közvetlenül miniszterelnök hogy egy szó s ből.

Mit tehettek hogy Lafontai nem is verték.

Am, hogy az gyen, Lafontai Jorga miniszter vele történt je rosszindulatul ben nyomot se Muszaj arra beperelték, kölcsönkért fa

— Először izeket, másods össze volt örv adtam vissza. Valahogy ig ügyvel is.

Először meg ték meg, harn

Bratianu C programo

Bratianu C és az első s eddigi pártt beavattotak, nesen szenzá Romániában. sokkal jobban pártját, mint egyáltalán m

Nem vagyú ijedve ettől a Csak egy k

Nem Brati csodálkozunn senkinek sem kézenfekvő de egy progress eszebe sem j jó pártot le rramal.

Bratianu C unalmas dol formában s lasztóknak. ujt. Meglep masan radik el lehet ind toborozni.

Valóságos szó az egész venni. Mert eszebe Romá vegye a prog ram ujszerű tianu Györg ressziv, sem

Talán Bra Mégis ő vo Miért ne szen baloda

A helyze

Hetek óta nek a leveg érdekében.

totta el a v vergődik ön rium-tervek, német-franc nemzetközi jelzik annak nak utját, polni igyek

A válság medicinákra szinte óránk